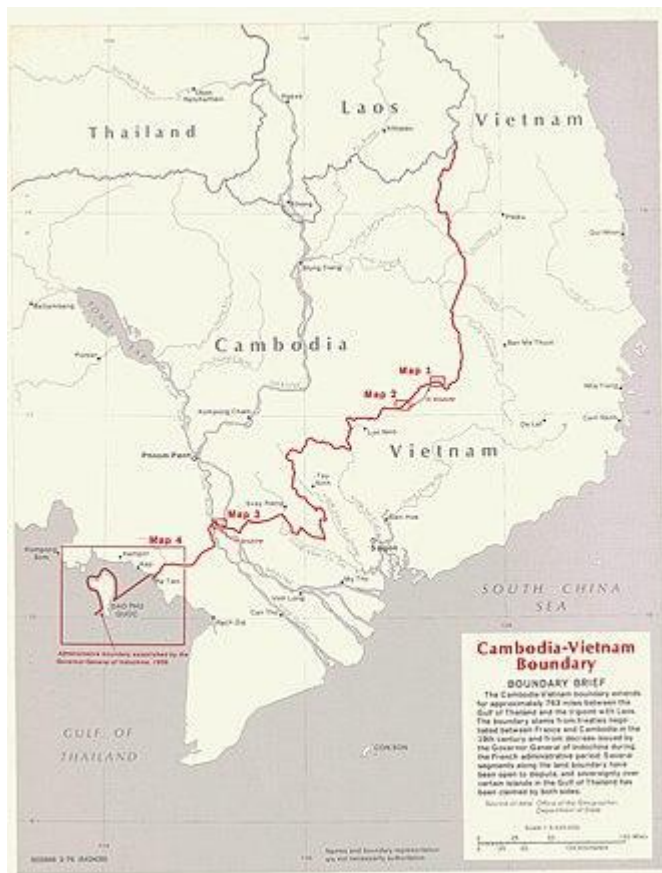

Đường Biên Giới Việt Miên

Việc bội ước của Cộng sản Việt Nam (Trương Nhân Tuấn – Báo Tiếng Dân)

© Trương Nhân Tuấn.

Nguồn: [Báo Tiếng Dân](#) (19/02/23)

Biên giới Việt Nam–Campuchia. © Ảnh wiki.

Chiến tranh với Campuchia cuối năm 1978, cũng như chiến tranh với Trung Quốc tháng 2 năm 1979, nguyên nhân đến từ việc bội ước của CSVN.

Vấn đề Campuchia: Rắc rối về “đường biên giới hiện trạng”

Thế nào là “đường biên giới”? Quan niệm “biên giới – frontière, boundary” trên tinh thần công pháp quốc tế là một quan niệm rất mới, chỉ có từ đầu thế kỷ 20, sau khi quan niệm “quốc gia – Etat” được thành hình. Theo đó, đường biên giới được định nghĩa như là “vỏ bao bọc liên tục một tập hợp không gian của một quốc gia”, là “điểm chấm dứt thẩm quyền quốc gia về lãnh thổ”. Học giả Michel Foucher trong tập “Fronts et Frontières” (Tiền tuyến và Biên thùy) có nói rằng: “Phải có hai bên mới vẽ được đường biên giới...”

Trường hợp biên giới Việt Nam – Cambodge (sau này là Campuchia), biên giới thực ra chỉ có “một bên” đứng ra hoạch định: Pháp. Đó là đường biên giới “thuộc địa”. Đường biên giới (thuộc địa) này, đáng lẽ sau khi hai bên thiết lập lại nền độc lập, trở thành đường biên giới “quốc tế” theo tinh thần “uti possidetis” của công pháp quốc tế. Nhưng ông hoàng Sihanouk đã không nhìn nhận cơ sở pháp lý này và yêu cầu Pháp trả lại lãnh thổ Nam kỳ (lục tỉnh) cũng như đảo Phú Quốc về phía Cambodge. Biên giới của Sihanouk là “biên giới lịch sử”, nhưng ông đã bỏ qua giai đoạn lịch sử dưới triều Minh Mạng, lãnh thổ Cambodge đã thuộc về Việt Nam.

Yêu cầu của Sihanouk phi lý, không ai có thể thỏa mãn được.

Chiến tranh Việt Nam bùng nổ. Vấn đề biên giới không thuộc phạm vi của hai bên (VNCH và Cambodge), mà trở thành vấn đề của nhiều phía. Các nguyên tắc quốc tế về sự “biên giới bất khả xâm phạm”, “không can thiệp vào nội bộ quốc gia khác”... đã bị xóa bỏ. Phía Việt Nam DCCH và Mặt trận GPMN lợi dụng lãnh thổ Cambodge để lập chiến khu (vùng Mỏ Vẹt, tức tỉnh Svay Rieng). Mỹ và VNCH truy kích Việt Cộng phải xâm phạm lãnh thổ Cambodge. Trong khi phía TQ, tính toán từ xa, sử dụng vấn đề dân tộc chủ nghĩa và biên giới để tố cáo Mỹ đồng thời kèm hãm các phía Việt Nam.

<https://tapchigiaothong.qitns.mediacdn.vn/tapchigiaothong.vn/files/minh.phuong/2016/08/24/2-campuchia-lam-duong-dua-dan-len-vung-bien-gioi-viet-nam-1521.jpg>

Biên giới Việt Nam–Campuchia. © Ảnh wiki.

Chiến tranh với Campuchia cuối năm 1978, cũng như chiến tranh với Trung Quốc tháng 2 năm 1979, nguyên nhân đến từ việc bội ước của CSVN.

Người ta chỉ cần hai bên để vẽ đường biên giới. Sáu bên (Mỹ, TQ, VNDCCH, MT GPMN, VNCH và Cambodge) là quá nhiều, trong khi phía Cambodge lại có nhiều khuynh hướng khác nhau mà Sihanouk chỉ đại diện cho một phía. Biên giới trở thành chiến trường, đúng như ý nghĩa tựa đề của tập tài liệu "Fronts et Frontières" (Tiền tuyến và Biên thù). Chữ "front" ở đây có nghĩa là "cái trán", nhưng còn có nghĩa là "mặt trận, tiền tuyến...". Từ "chạm trán", tức xung đột, của Việt Nam cũng từ đây mà ra. Ý nghĩa tựa đề tập sách là "biên giới" luôn đi kèm với việc xung đột, đối đầu. Tựa đề tập sách phản ánh thực tế của biên giới Việt Nam và Cambodge. Đường biên giới có nguy cơ thay đổi do "tương quan lực lượng".

Trong tình trạng đó, lo ngại lãnh thổ bị mất kiểm soát do chiến tranh, Sihanouk đề nghị chính quyền Ngô Đình Diệm nhìn nhận "đường biên giới hiện trạng – frontière actuelle".

Chính thức vào ngày 3-8-1959, Sihanouk sang Sài Gòn đề nghị với Tổng thống Ngô Đình Diệm trao đổi "quyền lịch sử của Cambodge" để được VNCH nhìn nhận "đường biên giới hiện trạng" của Cambodge. "Đường biên giới hiện trạng" của Sihanouk đề nghị được thể hiện trên bộ bản đồ do Sở Địa dư Đông dương ấn hành (trước năm 1954).

Điều này ông Diệm từ chối. Không phải vì ông Diệm không có thiện chí mà vì hai lý do: Về an ninh, phía Cambodge đã chứa chấp các thành phần chống lại chính quyền VNCH. Khu vực "Mỏ Vẹt", tức tỉnh Svay Rieng, là chiến khu của MT GPMN, là điểm cuối của đường mòn HCM. Vùng này chỉ cách Sài Gòn có 80km. Ông Diệm yêu cầu Sihanouk không được chứa chấp các thành phần chống lại chính quyền VNCH. Yêu cầu của ông Diệm được Mỹ ủng hộ.

Trong khi đó "đường biên giới hiện trạng" của Sihanouk nộp cho LHQ không hoàn toàn đúng với những tấm bản đồ do Sở Địa dư Đông dương của Pháp ấn hành (trước 1954). Trong đó một số đoạn có sửa chữa (gồm 9 điểm), dành khoảng 100km² về cho Cambodge. Ngoài ra, các đảo Thổ Chu, quần đảo Hải Tặc cũng thuộc về Cambodge.

Lập trường của Ngô Đình Diệm (và Mỹ) là phù hợp với tập quán quốc tế. Trong trường hợp này đường biên giới "uti possidetis" đã thay đổi cũng như phía Cambodge đã đồng lõa và dung chứa thành phần phiến loạn xâm nhập lãnh thổ và đe dọa lật đổ chính quyền.

VNCH (và Mỹ) không thỏa mãn Sihanouk, ông này quyết định ủng hộ VNDCCH và MT GPMN.

Ngày 31-5-1967 MTGPMN ra tuyên bố nhìn nhận "đường biên giới hiện trạng" của Sihanouk. Tiếp theo, ngày 8-6-1967, VNDCCH cũng ra tuyên bố ủng hộ và nhìn nhận đường biên giới này.

Vấn đề là cả hai bên đều không có bảo lưu về những thay đổi cố ý ở một số tấm bản đồ 1/100.000 của Sở Địa dư Đông dương (SGI) cũng như số phận một số đảo trong vịnh Thái Lan.

Trên quan điểm công pháp quốc tế, các tuyên bố của VNDCCH và MTGPMN nhìn nhận "đường biên giới hiện trạng" của Cambodge đều không có giá trị ràng buộc.

Hiệp định Genève 1954 qui định "quốc gia VN độc lập, thống nhất ba miền và toàn vẹn lãnh thổ". Điều này được khẳng định lại theo nội dung Hiệp định Paris 1972. Điều này có nghĩa là hai miền VNCH và VNDCCH (cũng như MTGPMN) chỉ là "một thành phần" của quốc gia VN.

Trong tập "*La Statut Juridique des Etats Divisés*" (*Tình trạng pháp lý của các quốc gia bị phân chia*) của tác giả Gilbert Caty có đưa ra lý thuyết về "Etat Partiel – quốc gia chưa hoàn tất". Tác giả đã xếp hai miền VN cũng như Đài Loan và Lục địa, hai miền Đại Hàn và hai miền nước Đức vào chung thể loại các "quốc gia bị phân chia".

Thuật từ "etat partiel – quốc gia chưa hoàn tất" ra đời. Theo đó "quốc gia chưa hoàn tất" không phải là "quốc gia" thực sự, đơn giản vì nó không có thẩm quyền trên dân chúng và thẩm quyền về lãnh thổ ở những vùng đất không (hay chưa) kiểm soát.

VNDCCH không có thẩm quyền để tuyên bố nhìn nhận "đường biên giới hiện trạng" do Sihanouk nộp ở LHQ vì nó không thuộc thẩm quyền của thực thể chính trị này. MT GPMN cũng vậy.

Đường biên giới mà Sihanouk yêu sách vừa không phù hợp với đường biên giới trên thực địa (do việc di dân, tị nạn do chiến tranh), vừa không đúng với đường biên giới thuộc địa (trở thành đường biên giới quốc tế do hiệu quả uti possidetis).

Sau cuộc chiến 10 năm, hòa bình thiết lập lại trên đất Kampuchia, cũng như VN đã thống nhất đất nước. Điều kiện đã hội đủ. Ngày 27-12-1985 hai bên VN-Kampuchia ký kết Hiệp ước "Hoạch định biên giới quốc gia". Dầu vậy đến nay 30 năm sau, việc cắm mốc vẫn chưa hoàn tất. Nguyên nhân do đâu?

Nguyên nhân là hai bên cùng nhìn nhận "đường biên giới hiện trạng".

Mới đây, ngày 6-7-2015, Thủ tướng Hun Sen của Kampuchia gửi thư yêu cầu LHQ cho tham khảo các tấm bản đồ do Sihanouk nộp năm 1964 để kiểm soát lại vị trí các cột mốc vừa được cắm. Theo Sam Rainsy thì VN đã lấn đất ở khu vực tỉnh Svay Rieng.

Vấn đề là hai bên, VN và Kampuchia, đã có quan niệm khác nhau về "đường biên giới hiện trạng".

Phía VN, theo nội dung Hiệp định 1985, đường biên giới thể hiện trên bộ bản đồ SGI trước 1954, tỉ lệ 1/100.000 gồm 26 tấm. Điều đặc biệt là hai bên cùng nhìn nhận sử dụng 40 tấm bản đồ quân sự của Mỹ 1/50.000, đối chiếu từ bộ bản đồ SGI. Các bản đồ 1/50.000 của Mỹ sau đây thuộc biên giới thuộc tỉnh Svay Rieng, nơi luôn xảy ra tranh chấp từ hơn thế kỷ nay giữa VN và Kampuchia, dẫn lại dưới đây cho thấy tiêu biểu biên giới VN và Kampuchia theo hiệp định 1985, tái xác định theo hiệp định 2005. Ta thấy sự chính xác gần như 100% so sánh với bản đồ SGI.

Nhưng phía Kampuchia, qua yêu cầu LHQ của Hun Sen, "đường biên giới hiện trạng" thể hiện trên bộ bản đồ SGI trước 1954 được Sihanouk nộp lưu chiểu tại LHQ.

Vấn đề là đồ tuyến biên giới ở một số tấm bản đồ này đã được Sihanouk sửa chữa, đem lại cho Kampuchia khoảng 100km² đất.

Vừa qua TS Trần Công Trục, trên báo chí có nói đến một số tấm bản đồ SGI nộp LHQ đã bị cạo sửa. *Vấn đề là VNDCCH và MT GPMN đã nhìn nhận (năm 1967) đường biên giới (có sửa đổi) này của Sihanouk.*

Nguyên nhân khiến Hun Sen yêu cầu LHQ dĩ nhiên đến từ phía ngoài, làm áp lực lên VN trong lúc Nguyễn Phú Trọng đi Mỹ.

Nhưng các tấm bản đồ mà Sihanouk nộp LHQ không có giá trị pháp lý, một mặt vì hai bên VN và Kampuchia đã ký hiệp định (1985 và 2005) cùng nhìn nhận 26 tấm bản đồ SGI trước 1954 không sửa chữa, đối chiếu qua 40 tấm bản đồ 1/50.000 của quân sự Mỹ. Thứ hai, VNDCCH không có thẩm quyền về lãnh thổ để nhìn nhận đường biên giới này, như đã phân tích ở trên.

Yêu cầu của Hun Sen vì vậy không có ý nghĩa, ngoài việc gây trở ngại cho việc phân định biên giới đồng thời đẩy lên lòng căm thù một cách phi lý từ hai dân tộc.

© Trương Nhân Tuấn.

Các bài viết cùng tác giả hay cùng chủ đề ([NnQ](#) sưu tầm).

❖ **Phù Nam: Huyền thoại và những vấn đề lịch sử.** Bất cứ quốc gia dân tộc hiện đại nào cũng tìm kiếm cho mình một nền văn hóa, văn minh, hay một vương quốc khởi đầu qua việc kết nối với một thực thể mờ ảo trong quá khứ. Đó là nơi huyền thoại dựng nước bắt đầu, và cũng là nơi chứng kiến sự va chạm giữa các diễn ngôn lịch sử. Phù Nam là một câu chuyện như thế ở Đông Nam Á.

Trong số các nền văn hóa kim khí quan trọng trên lãnh thổ Việt Nam, từ đó phát triển các xã hội phức tạp và hình thành nhà nước: Đông Sơn/ Cổ Loa, Sa Huỳnh/Champa, Óc Eo/ Phù Nam, thì Phù Nam ít được chú ý hơn cả. Bao trùm lên nó là huyền thoại về vương quốc được hình thành đầu tiên ở Đông Nam Á, với cảng thị sầm uất như Óc Eo, trung tâm tôn giáo, chính trị như Angkor Borei. Dù chỉ tồn tại khoảng từ thế kỷ I đến thế kỷ VII CN, vương quốc này không chỉ là trung tâm của kết nối giao thương giữa các cộng đồng khu vực với Ấn Độ, Trung Hoa mà còn đóng vai trò cực kỳ quan trọng trong diễn ngôn chính trị-lịch sử ở thời kỳ hiện đại bởi vì dựa vào những cứ liệu lịch sử không rõ ràng của giai đoạn này mà chủ nghĩa dân tộc Campuchia tìm cách khẳng định sự hiện diện của dân tộc Khmer hàng nghìn năm trước ở vùng hạ lưu Mekong... **Đọc tiếp @ <https://nghienquocute.org>**

❖ **Về sự hình thành đường biên giới Việt Nam-Campuchia (Trương Nhân Tuấn – Vũ Đức Liêm)** Tác giả (Vũ Đức Liêm) mở đầu: "Bài viết này phản bác lại luận điểm rằng đường biên giới Việt Nam-Campuchia là sáng tạo của người Pháp. Trái lại, nó là sản phẩm của các nỗ lực của nhà Nguyễn ở đầu thế kỷ XIX trong việc hoạch định biên giới, tổ chức lãnh thổ, và xác lập các hệ thống phòng thủ, cũng như bố trí dân cư dọc theo đường ranh giới mà theo đó sẽ định hình nên đường biên hiện đại giữa hai quốc gia..."

Ý kiến của tôi (Trương Nhân Tuấn), công trình nghiên cứu về biên giới Việt Nam-Campuchia của tác giả Vũ Đức Liêm có quá nhiều sơ hở (mà có quá ít dữ kiện lịch sử chứng minh cho lập luận của mình)... Khi Pháp rút đi, Việt Nam lại được "quốc tế công pháp" giúp đỡ. Nguyên tắc "Uti possidetis" được áp dụng. Uti possidetis có nghĩa là trước khi độc lập đất đó do Việt Nam quản lý thì sau khi độc lập Việt Nam được quyền giữ những vùng đất đó. Tóm lại tôi tôn trọng tinh thần "bài Pháp" của tác giả. Nhưng sự thật là sự thật. Đường biên giới Việt Nam – Campuchia 100% do Pháp xác lập. Người học giả không thể để tinh thần bài ngoại chế ngự lương tâm và lý trí của một người làm công tác khoa học... **Trương Nhân Tuấn @ [Thông Luận \(Cơ quan ngôn luận của Tập Hợp Dân Chủ Đa Nguyên\)](#)**

❖ **Việc cắm mốc biên giới VN-Campuchia sẽ sớm đạt 90%.** Việt Nam và Campuchia có đường biên giới dài 1.270 km; công tác cắm mốc biên giới giữa hai nước bắt đầu vào năm 2006...

Trong cuộc gặp song phương khi đến Hoa Kỳ dự Thượng đỉnh Mỹ-ASEAN, thủ tướng hai nước Việt Nam và Campuchia đồng ý thúc đẩy ủy ban biên giới đôi bên sớm hoàn tất đàm phán về 60% trong số 16% đường biên còn lại... **Nguồn @ [RFA \(13/05/22\)](#)**

❖ **Biên giới Việt Nam-Cambodia lại xảy ra lộn xộn!** Trong nhiều năm qua, giới đối lập tại Cambodia liên tục chỉ trích chính quyền đương nhiệm đã “nhường đất cho Việt Nam.” Cũng vì vậy xung đột tại khu vực biên giới Việt Nam-Cambodia càng ngày càng gay gắt, không chỉ trên đất liền mà cả trên biển. Tháng 7 năm ngoái, va chạm do tranh chấp chủ quyền giữa ngư dân Việt và ngư dân Cambodia đã làm một ngư dân Cambodia tên là Ey Youb, 42 tuổi, cư trú tại làng Troeuy Koh, tỉnh Kampot thiệt mạng... **Đọc tiếp @ nguoiviet.com**

❖ **Bí mật về sự trỗi dậy huy hoàng rồi suy tàn đổ nát của đế chế Angkor.** Hàng năm, vào tháng Tư nhân dịp mừng Năm Mới của dân tộc Khmer, Sophy Peng cùng bố mẹ và bốn anh chị em hành hương lên ngọn núi thiêng bậc nhất Campuchia, núi Phnom Kulen. Là nơi khởi nguồn hình thành nên đế chế Angkor hùng mạnh, những sườn dốc thoải của ngọn Kulen truyền thuyết chiếm vị trí đặc biệt trong trái tim của người dân địa phương.

Đề thần thánh hoá địa điểm linh thiêng nằm cách thành phố Siem Reap 50 cây số về phía bắc này, 1.000 linga – biểu tượng phồn thực của thần Shiva trong Ấn giáo – được chạm khắc vào đáy sông tại Kbal Spean nơi dòng nước chảy vào đồng bằng Angkor và Biển Hồ Tonle Sap... **Đọc tiếp @ BBC**

❖ **Nam Kỳ Không Phải Là Đất Thủy Chân Lạp (Giáo Sư Lâm Văn Bé).** Việt Nam và Cao Miên là hai lân bang luôn thù nghịch nhau. Từ 10 thế kỷ qua, ngay khi Cao Miên còn suy yếu phải thần phục Việt Nam, Cao Miên vẫn tìm cách gây hấn với Việt Nam. Thí dụ như trong 183 năm trị vì dưới triều đại nhà Lý (1012-1195), Chân Lạp đã cử các sứ bộ đến kinh đô Thăng Long của Đại Việt để triều cống đến 24 lần, nhưng giữa các lần triều cống ấy, Chân Lạp lại đem quân, hoặc đơn phương, hoặc liên kết với Chiêm Thành đánh phá đến 9 lần châu Nghệ An, vùng biên viễn của Đại Việt. (Nguyễn Tiến Dũng. Về quan hệ của Đại Việt và Chân Lạp – Nghiên cứu lịch sử số 11 (2010), tr.39)...

Sở dĩ Cao Miên khiêu khích và hiếu chiến với Việt Nam như vậy vì Cao Miên mang nặng tâm thức là Việt Nam đã chiếm đất Thủy Chân Lạp để thành lập đất Nam Kỳ. Giới lãnh đạo Cao Miên, từ hoàng tộc đến giới trí thức theo chủ nghĩa dân tộc cực đoan luôn dùng mọi mưu chước để kích động lòng căm thù của người dân Miên dùng bạo lực để đánh phá Việt Nam, giết hại kiều dân Việt Nam trên đất Miên và gần đây nhóm Khmer Krom đòi Việt Nam phải trả lại lãnh thổ Nam Kỳ, vu cáo Việt Nam trên các diễn đàn quốc tế.

Bài viết căn cứ vào các sử liệu và luận cứ về công pháp quốc tế cũng như các thỏa ước biên giới đã ký kết để chứng minh là người Việt không hề đánh chiếm Cao Miên, và sự hình thành đất Nam Kỳ là do sự cộng cư của những thổ dân bản địa, những người dân Việt miền Thuận Quảng xuôi Nam trên con đường Nam Tiến, và những người Minh Hương, tất cả đã cùng đồng lao cộng khổ đến khai phá một vùng đất hoang vu vô chủ... **Đọc tiếp @ [TAI ĐÂY](http://TAIĐÂY)**

❖ **Vương quốc Phù Nam (Dang Anh Tuan).** Cho đến đầu buổi bình minh của thế kỷ 20, mới có sự thông báo về vương quốc Hindu cổ này trong vài văn bản chữ Hán. Vương quốc cổ này được đề cập lần đầu tiên vào thời Tam Quốc (220-265) qua một văn bản chữ Hán vào lúc có sự thiết lập quan hệ ngoại giao của nhà Đông Ngô với các nước ngoại bang. Tên Phù Nam đây là phiên âm của từ cổ bhnam (núi) của người Khờ Me trong chữ Hán. Tuy nhiên, điều này cũng tạo ra sự dè dặt và nỗi e ngại của một số chuyên gia về việc giải thích từ « Phù Nam » với từ “núi”. Họ nhận thấy từ Phù Nam theo nghĩa “gò” nó đúng hơn trong sự biện minh bởi vì với thời gian gần đây, trong các cuộc nghiên cứu dân tộc học (Martin 1991; Porée-Maspero 1962-69) người Khờ Me thường có thói quen thực hành các nghi lễ xung quanh các gò nhân tạo. Người Hoa không biết phong tục này nên họ ám chỉ đến cách thức thực hành này để chỉ định vương quốc này. Nhờ các cuộc khai quật khảo cổ bắt đầu vào năm 1944 tại Óc Eo thuộc tỉnh An Giang ở miền nam Việt Nam hiện nay dưới sự hướng dẫn của ông Louis Malleret thì không còn sự nghi ngờ nào nữa về sự tồn tại và thịnh vượng của vương quốc Ấn Độ hóa này. Những kết quả thu thập từ các cuộc khai quật này đã được ghi chép trong luận án tiến sĩ của ông, sau đó còn được công bố trong một cuốn sách có tựa đề là “Khảo cổ học của đồng bằng sông Cửu Long...” **Đọc tiếp @ [TAI ĐÂY](http://TAIĐÂY)**